

kovým není ovšem průkaz o tom, že st-lka učinila kroky, nutné k pokračování v řízení o prohlášení jejího manžela za mrtvého, nýbrž mohl jím býti jen výrok soudu, jímž st-lčin manžel za mrtvého prohlášen byl. Vznikl proto nárok na opětnou výplatu důchodu vdovského a sirotčího teprve předložením tohoto průkazu, nikoli průkazů jinakých, předložených již v roce 1927.

Č. 9188.

Řízení před nss-em. — Urbarialisté (Slovensko): Politická obec není legitimována stěžovati si k nss-u (jménem bývalých urbarníků) do rozhodnutí o vyvlastnění pozemků patřících »bývalým urbarníkům«.

(Nález ze dne 11. dubna 1931 č. 5560.)

Věc: Obec H. proti zemskému úřadu v Bratislavě o vyvlastnění pozemků podle zákona o stavebním ruchu.

Výrok: Stížnost se odmítá jako nepřipustná.

Důvody: Okr. úřad v T. nálezem ze 7. května 1928 vyvlastnil na základě §§ 4 a 5 zák. č. 44/27 o stav. ruchu ve prospěch Michala a Marie H. jakož i Floriána a Ludmily Š. v H. pozemky v nálezu tom blíže uvedené a náležející vlastnický býv. »urbarníkům výsadním a želiarům« jmenované obce. Odvolání, jež z nálezu tohoto podalo obecní zastupitelstvo v H. jako zástupce býv. urbárských spolumajitelů, žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl z důvodů věcných.

Maje jednati o stížnosti, musil nss zkoumati z povinnosti úřední nejprve legitimaci obce k podání stížnosti. V tomto směru dospěl pak k tomuto závěru:

Jak patrně z nař. rozhodnutí ve spojitosti s vyvlastňovacím nálezem prvé stolice, vycházel žal. úřad z předpokladu, stížností nepopřehého, že totiž pozemky, o jichž vyvlastnění jde, náležejí vlastnickým právem »býv. urbarníkům a želiarům«. Ani ze spisů správních, ani ze stížnosti není však s dostatečnou jasností patrné, jaké právní povahy jest onen útvar, jehož pozemky jsou v daném případě předmětem vyvlastnění. Vzhledem k platnému právnímu řádu může jíti jen o společenstvo býv. urbarialistů buď podle §§ 25 a násl. uh. zák. čl. XIX:1898 nebo podle uh. zák. čl. X:1913. Avšak ať již je tomu tak či onak, v žádném z těchto případů nebyla legitimována obec stěžovati si do nař. rozhodnutí.

Že obec nebyla legitimována stěžovati si ve vlastním jméně, vyplývá z toho, že vyvlastněním pozemků, jež náležejí vlastnický jinému právnímu subjektu — a tím jest společenstvo býv. urbarialistů v každém případě — nemůže býti ve svých právech dotčena (§ 2 zák. o ss). Otázkou, zda by mohla vystupovati jako plnomocník jmenovaného společenstva, nemusil se nss zabývati již proto, že obec se na nějaké zmocnění společenstva neodvolává a také žádnou plnou moc jeho nepředkládá. Zbývá tedy jen zkoumati, zda snad nebyla obec oprávněna jmé-

nem společenstva vystoupiti jako jeho zákonný zástupce. Tu pak jest rozeznávati:

1. Jde-li o právní útvar podle zák. čl. XIX:1898, je podle § 26 tohoto zák. k zastupování tohoto právního útvaru vůči soudům a úřadům — a tedy také k podávání stížností k nss-u jménem onoho útvaru — povolán jeho předseda a jen ve výjimečných případech může zastupováním společných držitelů býti pověřen také zvláštní, k tomu účelu zvolený společný zmocněnec. O tom, že by tato zákonná representace mohla býti vykonávána bez zvláštního zmocnění obcí, není v zákoně ani zmínky.

2. Společenstvo ve smyslu zák. čl. X:1913 je podle § 45 tohoto zák. jak ve sporných tak i nesporných věcech vůči úřadům zastupováno svým předsedou. Podle § 49 bodu 10 cit. zák. jest mimo to třeba, aby na vznesení sporu — a tedy také na podání stížnosti k nss-u (srov. nář. Boh. A 8569/30) se usnesla valná hromada. V § 56 cit. zák. se sice připouští, že stanovy mohou upustiti od stanovení orgánů povolaných k zastupování společenstva a k výkonu učiněných usnesení, a že mohou na jejich místě svěřiti působnost předsedovu obecnímu rychtáři, působnost výboru obecnímu představenstvu (nyní tedy obecní radě) a působnost valné hromady obecnímu zastupitelstvu, avšak i v tomto směru je volnost stanov omezena zákonem, neboť podle § 56 cit. zák. právě na obecní zastupitelstvo nesmí býti přenesena některá usnesení, vyhrazená v § 49 valné hromadě, a mezi nimi jest uveden také bod 10, t. j. usnášení o vznesení sporů. I kdyby tedy v daném případě stanovy společenstva urbárníků měly výjimečné ustanovení ve smyslu § 56 cit. zák., nebyla by obec legitimována podati jako zákonný zástupce urbárníků stížnost k nss-u.

Z vývodů těchto se tedy podává, že stěžující si politická obec nebyla v žádném případě legitimována bráti nař. rozhodnutí v odpor stížností k nss-u, pročež slušelo stížnost její odmítnouti jako nepřipustnou.

Č. 9189.

Samospráva obecní. — Stavební právo: I. K výkladu pojmu »vila« a »přepychová stavba« podle zákonů o stav. ruchu. — II. O předpokladech pro uložení stavebních poplatků.

(Nález ze dne 13. dubna 1931 č. 10.742/29.)

V ě c: František Š. v P. proti okresní správní komisi v Plzni o stavební poplatky.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí, pokud se týká poplatků za komisi kolaudační a schválení stavebních změn a doplatku poplatků za stavební dozor a stočné, zrušuje se pro vady řízení, jinak se zamítá stížnost jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Platebním rozkazem ze 14. června 1926 předepsal městský úřad v P. st-li k placení určité stavební poplatky ze stavby domu č. p. . . . v P., a po provedené kolaudaci budovy předepsal mu výměrem